

Komisiji za žalbe Saveta za štampu

Kao član Komisije za žalbe Saveta za štampu, na osnovu člana 3 tačka 6 Poslovnika o radu Komisije za žalbe, podnosim žalbu na tekst i naslove, objavljene 27. aprila 2020. godine u štampanom i onlajn izdanju lista Kurir, koji glase: *“Član NUNS radi u korist televizije N1?”* (na naslovnoj strani) i *“Član NUNS u sprezi s vlasnicima N1?”* (naslov i tekst su na strani 10 štampanog izdanja), anonimnog autora, potpisan sa *“redakcija Kurira”*.
Link: <https://www.kurir.rs/vesti/drustvo/3453893/clan-nuns-u-sprezi-s-vlasnicima-n1-za-cetiri-dana-protiv-kurira-podneo-vise-zalbi-nego-protiv-drugih-za-cetiri-godine>

U tekstu s naslovima *“Član NUNS radi u korist televizije N1?”* i *“Član NUNS u sprezi s vlasnicima N1?”* u Kuriru navedeno je:

“Član Komisije za žalbe Saveta za štampu Zlatko Čobović je, kako se čini, otvoreno stao na stranu vlasnika televizije N1 i portala Nova.rs, čime je doveo u pitanje svoju nepristrasnost u radu!”

“Članovi Komisije za žalbe Saveta za štampu imaju pravo da pokreću sporove pred ovim telom povodom kršenja novinarske etike, ali vrlo retko to rade lično, pa kada do toga i dođe - to navodi na zaključak da rade zarad nečijih interesa”.

“U ovom slučaju Čobović odjednom podnosi čak tri žalbe na tekstove koji se odnose na Anu Lalić, pa se može postaviti pitanje da li je u sprezi s vlasnicima portala Nova.rs i televizije N1”.

“Zlatko Čobović u ovom telu predstavlja Asocijaciju medija, ali je i član NUNS, gde sedi u Sudu časti tog udruženja, pa se na osnovu pet žalbi protiv Kurira može sumnjati da je u sukobu interesa i da radi i u interesu pojedinih medija i novinarskih udruženja”.

Povreda Poglavlja I tačke 1, 2 i 5 Kodeksa novinara Srbije

Bez ikakvih dokaza i argumenta, a na osnovu nagađanja, insinuacija i konstrukcija koje, najblaže rečeno, vređaju inteligenciju normalnog čoveka, u tekstu i naslovima za taj tekst Kurir je predstavio neistinite tvrdnje kao činjenice, i to da ja *“radim u korist televizije N1”*, da sam: *“u sprezi s vlasnicima N1”*, *“u sprezi sa vlasnicima portala nova.rs i televizije N1”*, *“otvoreno stao na stranu vlasnika televizije N1 i portala Nova.rs”*, *“doveo u pitanje svoju nepristrasnost”*, *“u sukobu interesa”*, i da *“radim u interesu pojedinih medija i novinarskih udruženja”*.

Neistinite, tendenciozne, maliciozne i nedokazane tvrdnje, odnosno nagađanja i neosnovane pretpostavke, koje navodi kao činjenice, Kurir je pokrio formulacijama : *“kako se čini”*, *“navodi na zaključak”*, *“može se sumnjati”*, *“može se postaviti pitanje”*, a u naslovima je činjenično neutemeljene, a izričite neistinite tvrdnje, pokrio - znakom pitanja!

Kurir je bio dužan da pre objavljivanja proveri ono “što mu se čini”, što ga “navodi na zaključak” i “u šta sumnja”.

Umesto toga Kurir se ovim pokrivalicama poslužio da predstavi svoja nagađanja kao činjenice.

Znak pitanja u naslovima posle ovih netačnih i neosnovanih tvrdnji ni na koji način ne amortizuje jasnu nameru Kurira da me lažima etiketira, profesionalno degradira i moralno diskredituje.

Kao znak interpunkcije, znak pitanja se stavlja iza upitnih rečenica, što je poznato Kuriru, jer je o tome objavio tekst 03.09.2018. godine, link: <https://stil.kurir.rs/lifestyle/zanimljivosti/91165/interpunkcija-u-srpskom-pravopisu-ova-pravila-mnogi-ne-znaju>). U ovom slučaju Kurir je stavio upitnik iza potvrdnih rečenica, posle izričitih tvrdnji/konstatacija (ne pitanja), što jasno pokazuje nameru Kurira.

Podsećam da je u više slučajeva o kojima je dosad raspravljala i donela odluke da je povređen Kodeks, Komisija za žalbe zauzela je stav da znak pitanja u naslovu iza tvrdnje ne pitanja, ne oslobađa odgovornosti za povredu Kodeksa medij koji je predstavio nagađanja kao činjenice i takvu tvrdnju objavio kao naslov sa upitnikom.

Kurir je u tekstu “Član NUNS u sprezi s vlasnicima NI? “ izneo i laž kojom vređa i profesionalni i moralni integritet svakog člana Komisije za žalbe pojedinačno.

Ne navodeći bilo kakav argument ili dokaz za to, odnosno na osnovu čega je, u kojim slučajevima i zašto izveo takav zaključak, Kurir je konstatovao da “kada članovi Komisije za žalbe Saveta za štampu lično podnose žalbe, to rade zarad nečijih interesa”, i to je predstavio kao činjenicu.

I ovo je, po mom mišljenju, klasična povreda Kodeksa novinara Srbije. Jedini interes svih članova Komisije za žalbe Saveta za štampu je poštovanje i primena Kodeksa novinara Srbije, bez obzira šta su po

profesiji, gde su zaposleni, i koje udruženje ili organizacija ih je delegiralo u Komisiju.

Povreda Poglavlja II tačka 2 Kodeksa novinara Srbije

Podneo sam tri žalbe, 8. i 10. aprila 2020. godine , na tekstove u Kuriru koje se odnose na novinarku Anu Lalić.

Suština i smisao sve tri žalbe su isti, a to je: da je Kurir ovu novinarku u svakom od tih tekstova proglasio lažovom, a da su informacije koje je ona napisala na portalu nova.rs , tekstom u Kuriru okvalifikovane neistinitim/lažnim, iako nadležni organ (ne Klinički centar Vojvodine) nije utvrdio da su informacije koje je A.Lalić objavila tačne ili netačne, lažne ili istinite, i da li je javnost obmanuta tim informacijama.

Samo i jedino iz okolnosti da sam podneo te tri žalbe, Kurir je izveo neistinite zaključke i konstatovao kao činjenice da *“radim u korist televizije N1”*, da sam *“u sprezi s vlasnicima N1”*, *“otvoreno stao na stranu vlasnika televizije N1 i portala Nova.rs, čime sam doveo u pitanje svoju nepristrasnost u radu!”*, *“u sprezi s vlasnicima portala Nova.rs i televizije N1”*, *“u sukobu interesa”*, da *“radim u nečijem interesu”* i *“radim u interesu pojedinih medija i novinarskih udruženja”*.

Po toj izopačenoj logici proizilazi: da nisam podneo nijednu žalbu na tekstove u Kuriru zbog - po mojoj oceni, povrede Kodeksa novinara Srbije, bio bih *“u sprezi sa vlasnikom Kurira”* i *“otvoreno stao na stranu vlasnika Kurira”*, pa ne bih *“doveo u pitanje svoju nepristrasnost”*, niti *“radio u interesu pojedinih medija i novinarskih udruženja”* !

Napominjem da je 27. aprila (na dan kada je Kurir objavio tekst koji je predmet ove žalbe) Osnovno javno tužilaštvo u Novom Sadu **odbacilo** krivičnu prijavu protiv Ane Lalić za krivično delo širenje panike i izazivanje nereda iznošenjem ili prenošenjem lažnih vesti.

Na taj način je **državni organ potvrdio** da informacije u tekstu A.Lalić nisu bile neistinite i da ona nije lažov.

Podsećam da je 10 članova Komisije za žalbe, na sednici 1.maja 2020. godine, **odlučilo** sa 9 glasova „za“ i jednim uzdržanim, **da je Kurir prekršio Kodeks novinara Srbije tekstom „Novinarka Ana Lalić svesno lagala“**.

Za dva teksta Kurira (*“Puštena neodgovorna novinarka bez obzira što je lagala”* i *“Struka osudila neodgovorno izveštavanje Ane Lalić”*) **odluka nije doneta** jer nije bilo potrebnih 8 glasova za odluku - 7 članova Komisije glasalo je “za”, 2 su glasala “protiv”, a jedan je bio uzdržan.

Veoma značajna činjenica je obrazloženje koje je dao član Komisije koji je povodom sve tri pomenute žalbe bio uzdržan, da je on „kod svih žalbi vezanih za ovaj slučaj mišljenja da je prekršaja bilo“, ali je uzdržan jer nije zadovoljan kako je napisana žalba.

Komisija odlučuje o tekstu na koji je podneta žalba, a ne o tekstu žalbe.

Po logici Kurira, i prema načinu zaključivanja Kurira, ne samo ja, kao podnosilac žalbe, nego 9 članova Komisije koji su odlučili da je Kurir povredio Kodeks novinara Srbije: *“rade u korist televizije N1”, “u sprezi su s vlasnicima N1”, “otvoreno su stali na stranu vlasnika televizije N1 i portala Nova.rs”, “pristrasni su”, “u sprezi su s vlasnicima portala Nova.rs i televizije N1”, “u sukobu su interesa”, i “radili su u interesu pojedinih medija i novinarskih udruženja”!* Što je nonsens.

Povreda Poglavlja V tačke 1 i 3 Kodeksa novinara Srbije

U skladu sa Kodeksom novinara Srbije Kurir je bio dužan, ali to nije učinio, da u tekstu koji je predmet ove žalbe upozna deo javnosti, ma koliki je i kakav, a kojem se obraća svojim štampanim i onlajn izdanjem, sa sledećim činjenicama/dokazima:

- **1. dokazom** na koji način sam ja, kao profesionalni novinar (44 godine) *“u sprezi s vlasnicima portala Nova.rs i televizije N1”*, o kakvoj je konkretno vrsti *“sprege”* reč, kako sam i zašto *“otvoreno stao na stranu vlasnika televizije N1”*, **2. dokazom** s kojim vlasnikom i/ili bilo s kojom/kojim osobom/osobama - imenom i prezimenom, sa portala nova.rs i TV N1 sam ja *“u sprezi”*, **3. dokazom** da sam podnošenjem žalbi *“doveo u pitanje svoju nepristrasnost u radu”*, na koji način u čemu se tačno ta *“nepristrasnost”* sastoji, **4. dokazom** kakav je to, precizno, interes *“pojedinih medija i novinarskih udruženja”* i kojih, a u čijem interesu ja *“radim”*, i kako to *“radim”*.

- **činjenicom** da su od 11 članova Komisije za žalbe osmoro profesionalni novinari koji su ili zaposleni u nekom mediju ili sarađuju - pišu za neki medij, i članovi su nekog novinarskog udruženja, a troje istaknuti stručnjaci, predstavnici organizacija civilnog društva,

- **činjenicom** da su svi članovi Komisije osobe od profesionalnog i

moralnog integriteta, i odlučuju svako u svoje ime, na osnovu sopstvenog znanja, iskustva i savesti,

- činjenicom da nema, niti može biti sukoba interesa zbog toga što su članovi Komisije kao profesionalni novinari (8 članova) zaposleni u nekim medijima, ili saradnici nekih medija, i članovi profesionalnih udruženja i organizacija koji su ih predložili u Komisiju, kao i da nema sukoba interesa kod članova delegiranih iz civilnog sektora. Ili - ako Kurir ocenjuje da taj sukob postoji - da jasno i konkretno objasni u čemu se tačno sastoji kod svakog člana Komisije, ili kod svih zajedno.

- činjenicom da, upravo radi objektivnosti i nepristrasnosti, prema Poslovniku o radu Komisije, član Komisije koji je zaposlen u mediju na koji se žalba odnosi biva zamenjen drugim članom, a član Komisije koji je lično podneo žalbu izuzima se iz rasprave i odlučivanja o toj žalbi,

- činjenicom da članovi Komisije nisu u Komisiji po zadatku: da bi zastupali i branili interese novinarskih udruženja i organizacija koji su ih predložile u Komisiju, niti bilo čije interese. To nije svrha ni cilj Komisije za žalbe, niti je Komisija zbog toga formirana,

- činjenicom da članovi Komisije kada podnose žalbu Komisiji, čine to lično, u svoje ime, samoinicijativno, na osnovu sopstvene profesionalne procene, a ne po nečijem nalogu, želji, zahtevu, ili zbog nečijeg interesa,

- činjenicom da je žalba Komisiji, bez obzira ko je podnosi - žalba NA konkretan tekst objavljen u jednom mediju, a ne PROTIV tog medija generalno, niti žalba na jedan tekst predstavlja napad na taj medij, kako to maliciozno navodi Kurir.

Kurir je tekstom i naslovima “Član NUNS radi protiv televizije N1?” (na naslovnoj strani) i “Član NUNS u sprezi s vlasnicima N1?” (na 10. strani), objavljenim 27.04.2020. godine u štampanom i onlajn izdanju, **prekršio Kodeks novinara Srbije, i to:**

Poglavlje I (Istinitost izveštavanja) tačke 1, 2, 5

Poglavlje II (Nezavisnost od pritisaka) tačka 2

Poglavlje V (Novinarska pažnja) tačke 1 i 3

PRILOG: Tekst i naslovna strana objavljeni u Kuriru 27.04. 2020. godine.

U Beogradu, 10.05.2020. godine

Podnosilac žalbe
Zlatko Čobović

